

CEDEFOP

REFERNET

LIETUVA
LITHUANIA

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 98/ 2013 M. SAUSIS

➤ Naujienos

2013 m. vasario 7-9 dienomis į Vilnių kviečia kasmetinė paroda „Mokymasis. Studijos. Karjera“

2013 m. vasario 7-9 dienomis Lietuvos parodų centre „Litexpo“ duris atvers tradicinė žinių ir išsilavinimo mugė - tarptautinė paroda „Mokymasis. Studijos. Karjera“. Šią parodą jau vienuoliką kartą rengia Švietimo ir mokslo ministerija ir „Litexpo“. Ji skirta visiems, norintiems studijuoti, įgyti profesiją ir gilinti kvalifikaciją.

Į parodą „Mokymasis. Studijos. Karjera“ atvykę vyresniųjų klasių moksleiviai bei visi norintys mokytis susipažins su mokymosi ir studijų galimybėmis, su reikalingiausiomis profesijomis, su karjeros ir verslo planavimo perspektyvomis.

Šiomet parodoje dalyvaus apie 190 mokymo, studijų ir karjeros planavimo institucijų – visi Lietuvos universitetai ir kolegijos, per 70 profesinio rengimo ir verslo mokyklų, apie 40 mokymo įstaigų iš Latvijos, Estijos, Rusijos, Lenkijos, Vokietijos, Olandijos, Didžiosios Britanijos, Kanados, Danijos. Pirmą kartą parodoje profesinis mokymas ir profesijos bus atstovaujamos visos Lietuvos mastu. Joje dalyvausiančios Alytaus, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos, Kauno ir Vilniaus regionų profesinės mokyklos pristatys darbo rinkai reikalingų profesijų spektrą – nuo inžinerinės ir statybų pramonės, medžio apdirbimo, energetikos, transporto, laivų statybos ir remonto iki floristikos, reklamos, dailiųjų amatų, juvelyriškos, kirpėjų, viešbučių ir restoranų specialistų ruošimo.

Mugėje taip pat numatoma daugiau nei 100 renginių: seminarų, prisistatymų, paskaitų, koncertų, moksleivių, mokytojų ir tėvų susitikimų su Švietimo ir mokslo ministerijos, mokymo įstaigų atstovais.

Oficialus parodos atidarymas įvyks vasario 7 d., ketvirtadienį, 11 val. Vasario 8 d., penktadienį, 12 val. visas baigus mokyklą atsiveriančio pasirinkimo galimybes pristatys Švietimo ir mokslo ministerijos konferencija. Ministerija taip pat kviečia aplankyti savo standą, kuriame bus pateikiama informacija apie bendrąjį ugdymą, profesinį mokymą, brandos egzaminus, aukštąjį mokslą ir kitas mokymosi galimybes.

Daugelyje parodos renginių bus kalbama apie įvairias jaunimo iniciatyvas versle, apie tai, kaip svarbu tikėti savo idėja ir kaip svarbu ją tinkamai pristatyti. Parodoje pirmą kartą bus įgyvendinamas ir naujas projektas – „Verslumo dirbtuvės“, kuriose dalyvaus penkios verslo įmonės: SEB, RIMI, „Bitė“, „MARS Lietuva“, ZIP FM. Kiekviena įmonė įvardys aktualią jai problemą, o parodoje besilankantys moksleiviai galės siūlyti savo sugalvotus problemų sprendimo būdus ir idėjas. Pasibaigus parodai, kiekviena įmonė atrinks geriausių idėjų autorius, kuriuos pakvies apsilankyti savo organizacijoje ir įteiks vertingus prizus: mobiliuosius telefonus, ausinukus, investavimo čekius ir pan.

Informaciją apie parodą galima rasti adresu: <http://www.litexpo.lt>

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4195>

<http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4207>

Švietimo ir mokslo ministro susitikime su darbdaviais aptarti specialistų rengimo bei mokslo ir verslo bendradarbiavimo klausimai

Švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis ministerijoje susitiko su Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentu Robertu Dargiu. Susitikimo metu aptarti specialistų rengimo atitikties darbo rinkai ir efektyvaus mokslo ir verslo bendradarbiavimo klausimai.

Kaip pabrėžė švietimo ir mokslo ministras, Vyriausybė siekia, kad specialistų rengimas atitiktų darbo rinkos poreikius. Skiriant valstybės finansavimą studijoms numatoma atsižvelgti į absolventų įsidarbinimo rodiklius, o ilgalaikiam specialistų poreikiui prognozuoti reikalinga patikima įsidarbinimo stebėsenos sistema. Europa kalba apie greito profesinio persiorientavimo galimybes: mokymo įstaigos turėtų suteikti specialistams sąlygas operatyviai persikvalifikuoti ar įgyti naujų kompetencijų pasikeitus darbo rinkos poreikiams. Tai labai svarbu ir Lietuvai, – pažymėjo Dainius Pavalkis.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas akcentavo poreikį ieškoti kuo glaudesnių sąlyčio ir bendradarbiavimo taškų tarp valstybės institucijų, profesinių ir aukštųjų mokyklų bei darbdavių. Informaciją galima rasti: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4191>

Parama pirmajam darbui: bus kompensuojama dalis jaunų darbuotojų darbo užmokesčio

Siekiant skatinti jaunimo užimtumą, pradedama įgyvendinti nauja ES fondų lėšomis finansuojama priemonė „Parama pirmajam darbui“. Darbdaviai, kurie įdarbino ar planuoja įdarbinti darbinės patirties neturinčius jaunos asmenis, jau gali kreiptis dėl dalies darbo užmokesčio kompensavimo. Priemonės valdytoja paskirta UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (INVEGA).

Ši Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iniciatyva įgyvendinama priemonė sudarys palankesnes sąlygas jaunuoliams įgyti darbinės patirties, o darbdaviams drąsiau priimti į darbą žmones, kuriuos pirmaisiais darbo mėnesiais reikės apmokyti. Darbdavys, įdarbinęs jauną asmenį, turi galimybę kreiptis į INVEGĄ dėl darbo užmokesčio dalies (t. y. 23,3 proc. nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio) kompensavimo. Iš viso darbo užmokesčio dalies kompensavimui skirta 32 mln. litų Europos socialinio fondo lėšų.

Darbdaviui pageidaujant (pateikus paraišką INVEGAI), bus kompensuojama fiksuota pirmą kartą įsidarbinusio ir iki tol pagal darbo sutartį nedirbusio jauno asmens nuo 16 iki 29 metų atlyginimo dalis (ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį).

Šia priemone gali pasinaudoti visi privatieji ar viešieji juridiniai asmenys (išskyrus biudžetines įstaigas), užsienio įmonių filialai ir atstovybės Lietuvoje, fiziniai asmenys, pirmą kartą įdarbinę darbinės patirties neturinčių asmenį.

Visa su šia priemone susijusi informacija, kvietimas teikti paraiškas bei paraiškos dokumentai, kuriuos turi pateikti darbdaviai paramai gauti, skelbiami interneto svetainėse www.esparama.lt ir <http://www.invega.lt/lt/paslaugos/parama-pirmajam-darbui.htm>, <http://esf.socmin.lt>.

Kviečiami tobulintis mokyklų vadovai ir pedagogai

Bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų vadovai kviečiami dalyvauti Ugdymo plėtotės centro (UPC) rengiamuose seminaruose ugdymo turinio planavimo, mokinių vertinimo, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo, tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą ir kitomis aktualiomis temomis. Paraiškas mokyklų vadovai gali teikti iki vasario 15 d.

Mokymų tikslas – stiprinti mokyklų vadovų kompetencijas, susijusias su ugdymo turinio įgyvendinimu.

Mokymuose kviečiami dalyvauti mokyklų direktoriai (jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojantys skyrių vedėjai), dirbantys bendrojo ugdymo mokyklose ar profesinio mokymo įstaigose (vykdančiose bendrojo

ugdymo programas). Atrenkant dalyvius pirmenybė bus teikiama direktoriams ir pavaduotojams ugdymui, ugdymą organizuojantiems skyrių vedėjams, kurie mokyklose dirba nuo metų iki trejų.

Įgyvendinant projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“, skelbiamos atrankos mokykloms ir mokytojams dalyvauti mokyklos bendruomenių, asmenybės tobulinimo ir vadybinių kompetencijų plėtojimo, supervizijų mokymuose. Mokytojų asociacijų veiklose dalyvaujantys pedagogai kviečiami stiprinti vadybines ir kitas kompetencijas.

2013 m. Lietuvos savivaldybėse vyks inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų pristatymai. Dalyvauti pristatymuose kviečiami minėtų savivaldybių švietimo įstaigų darbuotojai, bendrojo ugdymo mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų administracijos vadovai, mokytojai bei metodinių būrelių pirmininkai.

Ugdymo plėtotės centro projekto „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“ naujienos: <http://www.upc.smm.lt/projektai/pkt/naujienos.php>

Informacinis leidinys – Švietimo problemos analizė. Profesinio mokymo įstaigų pertvarka: siekis, galimybės, nauda

Šiame Švietimo aprūpinimo centro išleistame leidinyje aptariama Lietuvos profesinio mokymo įstaigų pertvarka ir jos siekiai, profesinio mokymo įstaigų statuso pakeitimas iš biudžetinės į viešąją ir, kokios naudos galima tikėtis profesinio mokymo įstaigoms tapus viešosiomis.

Dar prieš 15 metų šalyje veikė daugiau nei šimtas valstybinių profesinio mokymo įstaigų. Jose mokėsi per 53 tūkst. mokinių. Lietuvoje didžiąją dalį profesinio mokymo įstaigų tinklo sudarė smulkios, negalinčios naudotis didelio masto ekonomijos pranašumais įstaigos. Joms tapo sunku užtikrinti darbdavių ir dirbančiųjų poreikius atitinkančią paslaugų pasiūlą. O valstybei išlaikyti tokią gausą smulkių įstaigų tapo per brangu. Todėl nuo 2000 m. šalyje pradėtas profesinio mokymo įstaigų optimizavimas, kuris yra tęsiamas ir šiuo metu. Juo siekiama:

- vykdyti profesinio mokymo programas teritoriniu principu;
- racionaliai naudoti profesiniam mokymui skirtas lėšas ir išteklius, profesijos mokytojų kompetenciją ir lėšas, skirtas jų kvalifikacijai tobulinti;
- veiksmingiau panaudoti mokymo patalpas, ieškant galimybių atsisakyti dalies mokymo patalpų ir perduoti jas savivaldybių reikmėms, taip taupant lėšas mokymo patalpoms eksploatuoti;
- užtikrinti mokiniams didesnes pasirinkimo galimybes ir kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą.

Leidinio el. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-09_Nr.16_Profesinio%20mokymo%20istaigu%20pertvarka.pdf

---

Informacinis leidinys – Švietimo problemos analizė. Kuo bus naudingi Lietuvai kuriami sektoriniai praktinio mokymo centrai?

Šio Švietimo aprūpinimo centro leidinio pagrindiniai klausimai yra: profesinio mokymo modeliai Europoje, Lietuvos profesinio mokymo sistema, sektoriniai praktinio mokymo centrai (SPMC): kas tai ir kaip jie kuriami, kokios priežastys lėmė jų atsiradimą Lietuvoje, sektoriniai praktinio mokymo centrai užsienio šalyse.

Ilgą laiką (apie du dešimtmečius nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo) buvo nepakankamai atnaujinama praktinio profesinio mokymo bazė. Dėl šios priežasties profesinio mokymo įstaigų teikiamų paslaugų ir darbo rinkos poreikių neatitikimo problema tapo ypač aštri. Šią problemą valstybė ėmėsi spręsti investuodama į sektorinių praktinio mokymo centrų kūrimą, t. y. veiksmingiausiai dirbančių ir perspektyviausių profesinio mokymo įstaigų infrastruktūros modernizavimą. Tad kokios naudos galime tikėtis iš tokių centrų kūrimo?

Rengiant sektorinių praktinio mokymo centrų steigimo Lietuvoje strategiją buvo svarbu ne tik sukurti būsimo centrų tinklo viziją, bet ir surasti šaliai tinkamiausią idėjos įgyvendinimo alternatyvą. Dėl šių priežasčių buvo siekiama išsiaiškinti Lietuvos situacijai ir galimybėms artimų užsienio šalių profesinio rengimo sistemų ypatumus, esminius ir sektinius gerosios praktikos elementus.

Šiuo metu profesinio mokymo programose praktiniam mokymui skiriama apie du trečdaliai specialybės dalykams numatytų valandų. Todėl praktinio mokymo bazė profesinio mokymo sistemoje tampa viena svarbiausių kokybiško profesinio mokymo ir mokymosi sąlygų. Žymesnių investicijų į profesinio mokymo infrastruktūros plėtojamą ir gerinimą buvo skirta tik nuo 2007 m., pradėjus kurti sektorinių praktinio mokymo centrų tinklą. Sektorinis praktinio mokymo centras – tai modernia praktinio mokymo įranga aprūpinta profesinio mokymo įstaiga arba jos savarankiškas padalinys, susijęs su vienu ar keliais Lietuvos ūkio sektoriais. Iki 2014 metų Lietuvoje numatyta įsteigti 41 sektorinį praktinio mokymo centrą. Šiam tinklui sukurti numatoma skirti daugiau kaip 400 mln. Lt.

Lietuvoje įsteigus sektorinius praktinio mokymo centrus galima tikėtis, kad padidės profesinio mokymo sistemos patrauklumas, pagerės profesinio mokymo įstaigų veiklos veiksmingumas ir kokybė, sustiprės profesinio mokymo įstaigų bendradarbiavimas su darbdaviais, padidės profesinio mokymo sistemos gyvybingumas.

Šiuo metu Lietuvoje atidaryti ir veikia du sektoriniai praktinio mokymo centrai: Kauno statybininkų rengimo centro Medienos technologijų ir baldų gamybos sektorinis praktinio mokymo centras bei šio projekto partnerės – Ukmergės technologijų ir verslo mokyklos Baldžių rengimo sektorinis praktinio mokymo centras. Panašūs praktinio mokymo centrai veikia ir kitose ekonomiškai išsivysčiusiose Europos šalyse, pavyzdžiui, Škotijoje, Belgijoje, Austrijoje.

Plačiau apie tai: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-12_Nr.21_Kuo%20bus%20naudingi%20sektoriniai%20centrai.pdf

---

Informacinis leidinys – Švietimo problemos analizė. Ko siekiame kurdami nacionalinę kvalifikacijų sandarą?

Šiame Švietimo aprūpinimo centro išleistame leidinyje aptariami šie klausimai: koks kvalifikacijų sandaros vaidmuo mokymosi erdvėje, kaip kvalifikacijų sandara padeda susieti Lietuvos kvalifikacijų sistemą su kitų Europos šalių sistemomis, kuo šis susiejimas naudingas dirbantiesiems, besimokantiesiems, kaip klasifikuojamos Lietuvoje teikiamos kvalifikacijos, ką dar turime padaryti, kad išsipildytų su kvalifikacijų sandaros kūrimu susiję lūkesčiai.

Siekiant šalyje sukurti lanksčią ir atvirą švietimo struktūrą, į bendrą erdvę sujungiančią formalųjį ugdymą, neformalųjį švietimą ir savišvietą, taip pat atsižvelgiant į Europos iniciatyvas kurti Europos kvalifikacijų sandarą kaip bendrą švietimo ir profesinio rengimo srities orientyrą, imtasi šalies kvalifikacijų sistemos tobulinimo darbų. Lietuvos kvalifikacijų sandaros projektas parengtas 2007 m. ir jo pagrindu 2010 m. patvirtintas „Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašas“ (2011 m. patvirtinti aprašo pakeitimai). Lietuvos kvalifikacijų sandara (LTKS) nustato šalyje teikiamų kvalifikacijų lygius, joje išskirti aštuoni kvalifikacijų lygiai. Tai yra priemonė klasifikuoti visas šalyje teikiamas kvalifikacijas, nustatyti jų ryšius, vietą hierarchinėje sistemoje. Kvalifikacijų sandara apima visas kvalifikacijas (tiek kvalifikacijas, skirtas darbui, tiek kvalifikacijas, reikalingas tolesniam mokymuisi), į bendrą erdvę sujungia visus švietimo sektorius. Tai kvalifikacijų sistemai suteikia skaidrumo, aiškumo, didesnės vidinės integracijos. Kadangi LTKS vadovaujamosi nustatant ugdymo, mokymo, studijų turinį, vertinant įgytas kompetencijas ir suteikiant kvalifikacijas, vertinant ir pripažįstant ne tik šalyje, bet ir užsienyje įgytas kvalifikacijas, kvalifikacijų sandara tampa orientyru tiek besimokančiajam, siekiančiam įgyti

tam tikro lygio kvalifikaciją, tiek švietimo teikėjams, rengiantiems ir įgyvendinantiems ugdymo, mokymo, studijų programas, tiek darbdaviams, vertinantiems būsimų darbuotojų pasirengimą.

Lietuvoje vykstantys kvalifikacijų sistemos pokyčiai yra dalis sparčių pokyčių, vykstančių visoje Europoje. 2008 m. Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros (EKS) kūrimo. EKS sukurta kaip orientyras, leidžiantis palyginti įvairiose šalyse teikiamas kvalifikacijas, jų lygmenis, taip skatinant geografinį ir darbo rinkos judumą bei mokymąsi visą gyvenimą. Lietuvos kvalifikacijų sistemos susiejimo su Europos kvalifikacijų sandara procesas pradėtas 2010 m.

Kvalifikacijų sandaros sukūrimas ir Lietuvos kvalifikacijų sistemos susiejimas su Europos kvalifikacijų sandara – tai svarbūs žingsniai siekiant didesnio skaidrumo kvalifikacijų sistemoje, mokymosi visą gyvenimą sistemos plėtros, geresnių besimokančių ir dirbančių asmenų judumo Europoje sąlygų. Tačiau nuo tolesnių švietimo bendruomenės ir kitų kvalifikacijų sistemos dalyvių veiksmų ir pastangų priklausys, ar šie lūkesčiai išsipildys. Ypač svarbu stiprinti mokymo(si) orientaciją į rezultatus, sukurti neformaliojo mokymosi ir savišvietos pasiekimų patvirtinimo mechanizmus, į kvalifikacijų sistemos plėtrą įtraukti visus socialinius dalininkus, siekti visų kvalifikacijų sistemoje vykstančių procesų kokybės.

Nacionalines kvalifikacijų sandaras jau įdiegusių šalių patirtis rodo, kad kvalifikacijų sandaros diegimas – socialinis ir politinis procesas, kuriam būdingas kartojimasis, kuris plečiasi ir paprastai yra gana lėtas.

Leidinio el. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-12_Nr.22_Nacionaline%20kvalifikaciju%20sandara.pdf

---

Profesinio mokymo politikos tendencijos Europoje 2010-2012 m.

Europos profesinio mokymo plėtotės centras (Cedefop) parengė ataskaitą „Trends in VET policy in Europe 2010-12: Progress towards the Bruges communiqué“ (Profesinio mokymo politikos tendencijos Europoje 2010-2012 metais: pažanga įgyvendinant Briugės komunikatą). Joje pateikiama 2012 m. Cedefop iniciatyva surinkta informacija apie ES šalių narių pažangą įgyvendinant Briugės komunikatą ir 2011-2014 metams nustatytus 22 trumpalaikius siektinus rezultatus. Informaciją apie nacionalines iniciatyvas teikė informacijos ir žinių tinklo ReferNet nacionaliniai koordinatoriai. Apklausos duomenys bus atnaujinami kasmet.

Cedefop išskyrė 5 sritis situacijai stebėti (profesinio mokymo ir susijusių karjeros galimybių propagavimas; dalyvavimo profesiniame mokyme skatinimas; partnerystė ir bendradarbiavimas; mokymasis darbo vietoje ir verslumas; profesinio mokymo rezultatų stebėseną) ir nustatė tokius priemonių įgyvendinimo etapus: įgyvendinta iki 2010 m. ir jokių pokyčių po to; įgyvendinta iki 2010 m. ir pakito po 2010 m.; nauja iniciatyva po 2010 m. (diskutuojuama; susitarta; iš dalies įgyvendinta; įgyvendinta).

Ataskaitoje šalių iniciatyvos ir priemonės pristatomos pagal Briugės komunikato struktūrą: (1) geresnis profesinis mokymas: profesinio mokymo kokybė, veiksmingumas, patrauklumas ir aktualumas, (2) prieinamas ir atviras profesinis mokymas: mokymasis visą gyvenimą ir judumas, (3) modernus profesinis mokymas: kūrybiškumas, novatoriškumas ir verslumas, (4) įtraukus profesinis mokymas: lygybė, socialinė sanglauda ir aktyvus pilietiškumas.

Ataskaitos tekstas: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/6116_en.pdf

---

Judumo tarp skirtingų švietimo sistemos grandžių didinimas mažina barjerus ir gerina galimybes

Naujausias Europos profesinio mokymo plėtotės centro (Cedefop) trumpraštis skirtas švietimo sistemos grandžių atvirumo/ pereinamumo (angl. *permeability*) gerinimo temai. Švietimo ir mokymo sistemų pereinamumo idėja yra ta, kad besimokantieji galėtų lengvai judėti tarp skirtingų švietimo grandžių (tokių kaip akademinė ir profesinė) ir lygių (tokių kaip vidurinis ugdymas, ar pameistrystė, iki aukštojo mokslo).

2010 m. Briugės komunikatas ir strategija „Europa 2020“ pabrėžia, kad judumas tarp švietimo grandžių yra išankstinė sąlyga, siekiant turėti šiuolaikiškas Europos švietimo ir mokymo sistemas, kurios skatina mokymąsi visą gyvenimą (mokymąsi ne tik mokymo įstaigose, bet ir darbe bei laisvalaikiu). Tačiau Europos švietimo sistemose ši sąlyga įgyvendinama tik iš dalies.

Daugelyje šalių judumo tarp skirtingų švietimo grandžių didinimas, pirmiausiai, siejamas su galimybių didesniai skaičiui profesinių mokymo įstaigų absolventų tęsti studijas aukštajame moksle gerinimu. Europos Sąjungos šalių narių politika dėl aukštojo mokslo pereinamumo skirtinga. Vis dėlto, 2006-2010 m. laikotarpiu, studentų dalis vidurinio ugdymo lygiu, taip pat ir pirminiame profesiniame mokyme, po kurio galima iš karto patekti į aukštojo mokslo studijas, išaugo daugiau kaip 80 proc. Tačiau pažanga skiriasi, pavyzdžiui, 12 šalių rodiklis išaugo, o 5 nukrito. Šalys turi skirtingas strategijas vidurinio ugdymo ir aukštojo mokslo sąsajoms stiprinti.

Pagrindinės Europos iniciatyvos judumui tarp skirtingų švietimo grandžių gerinti yra susijusios su neformaliojo mokymosi ir savišvietos patvirtinimo (*validation*) ir pripažinimo (*recognition*) mechanizmais, aukštojo mokslo ir profesinio mokymo kreditų sistemų (ECTS ir ECVET) plėtra, nacionalinių kvalifikacijų sandarų ir Europos kvalifikacijų sandaros įgyvendinimu. Šios Europos iniciatyvos turi būti įgyvendinamos nacionaliniu lygiu.

Sąsajoms tarp profesinio mokymo ir aukštojo mokslo gerinti didelės reikšmės turi instituciniai pokyčiai ir profesinio mokymo kvalifikacijų aukštojo mokslo lygiu atsiradimas.

Trumpraštyje rasite įžvalgas, su kokiais iššūkiais susiduriama Europos šalyse, bei pasiūlymus, kaip sumažinti švietimo sistemų barjerus.

Trumpraštis „Permeable education and training systems: reducing barriers and increasing opportunity“:
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/20510.aspx>

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

Dokumento priėmimo data, numeris	Dokumento pavadinimas	Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)	Dokumento aprašymas ir nuoroda
2012-12-31, Nr. V-1771	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Kalbų įskaitų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 4-133	Nauja redakcija išdėstyti ir pridėti Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas ir Kalbų įskaitų nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=441234&p_query=&p_tr2=2
2013-01-11, Nr. V-23	Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo	2013, Nr. 5-175	Reglamentas nustato Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos darbo tvarką. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=441308&p_query=&p_tr2=2

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2013-01-11, Nr. A1-12	Dėl Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašo pagal ekonominės veiklos rūšis 2013 m. I pusmečiui patvirtinimo	2013, Nr. 5-201	Patvirtintas ir pridėtas Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašas pagal ekonominės veiklos rūšis 2013 m. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc?p_id=441379&p_query=&p_tr2=2
2013-01-10, Nr. V-17	Dėl profesinio mokymo lėšų, tenkančių vieno mokinio, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, vienai valandai, 2013 metams patvirtinimo	2013, Nr. 6-239	Patvirtintos formaliojo profesinio rengimo mokinių lėšos 2013 metams. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc?p_id=441666&p_query=&p_tr2=2
2013-01-10, Nr. V-18	Dėl Profesinio mokymo programų praktinio mokymo medžiagų lėšų imlumo koeficientų 2013 metams patvirtinimo	2012, Nr. 6-240	Patvirtinti ir pridėti Profesinio mokymo programų praktinio mokymo medžiagų lėšų imlumo koeficientai 2013 metams. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc?p_id=441667&p_query=&p_tr2=2

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
Informacinis leidinys	Švietimo problemos analizė. Profesinio mokymo įstaigų pertvarka: siekis, galimybės, nauda	Švietimo aprūpinimo centras	Leidinio temos: Lietuvos profesinio mokymo įstaigų pertvarka: ko siekiama ir kodėl?; Kas yra viešoji įstaiga?; Pokyčiai pakeitus profesinio mokymo įstaigos statusą iš biudžetinės į viešąją; Kokios naudos galima tikėtis profesinio mokymo įstaigoms tapus viešosiomis? Profesinio mokymo įstaigų pertvarka iš biudžetinių į viešąsias: ką apie tai sako skaičiai? El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-09_Nr.16_Profesinio%20mokymo%20istaigu%20pertvarka.pdf
Informacinis leidinys	Švietimo problemos analizė. Kuo bus naudingi Lietuvai kuriami sektoriniai praktinio mokymo centrai?	Švietimo aprūpinimo centras	Leidinio temos: Profesinio mokymo modeliai Europoje; Lietuvos profesinio mokymo sistema; Sektoriniai praktinio mokymo centrai (SPMC): kas tai ir kaip jie kuriami?; Kokios priežastys lėmė sektorinių praktinio mokymo centrų atsiradimą Lietuvoje?; Kokių profesinio mokymo pokyčių ir naudos galima tikėtis įsteigus sektorinius praktinio mokymo centrus?; Sektoriniai praktinio mokymo centrai Lietuvoje ir užsienio šalyse. El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-12_Nr.21_Kuo%20bus%20naudingi%20sektoriniai%20centrai.pdf
Informacinis leidinys	Švietimo problemos analizė. Ko siekiame kurdami nacionalinę kvalifikacijų sandarą?	Švietimo aprūpinimo centras	Leidinio temos: Koks kvalifikacijų sandaros vaidmuo mokymosi erdvėje?; Kaip kvalifikacijų sandara padeda susieti Lietuvos kvalifikacijų sistemą su kitų Europos šalių sistemomis?; Kuo šis susiejimas naudingas dirbantiems, besimokantiems?; Kaip klasifikuojamos Lietuvoje teikiamos kvalifikacijos?; Ką dar turime padaryti, kad išsipildytų su kvalifikacijų sandaros kūrimu susiję lūkesčiai? El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/analizes/2012-12_Nr.22_Nacionaline%20kvalifikaciju%20sandara.pdf
Aprašo projektas	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemos kokybės užtikrinimo aprašo projektas	Ugdymo plėtotės centras	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemos kokybės aprašas pateikia neformalaus suaugusiųjų švietimo institucijų teikiamų paslaugų kokybės į(si)vertinimo kriterijus, taip pat sudaro prielaidas už(si)tikrinti nuoseklų veiklos tobulinimą bei stebėseną. Jį siūloma naudoti siekiant įsivertinti organizacijos teikiamų neformalaus suaugusiųjų švietimo paslaugų kokybę, kartu sudarant prielaidas švietimo paslaugų prieinamumo ir sklaidos didinimui, suaugusiųjų švietimo sąlygų gerinimui ir plėtojimui, taip pat

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
			<p>dalyvaujant viešųjų pirkimų konkursuose įsivertinti ir pagrįsti savo organizacijos pranašumą, be to, įsivertinimas naudingas ir organizacijos akreditacijos bei vidinio ir išorinio audito metu.</p> <p>El. adresas: http://www.upc.smm.lt/svietimas/dokumentai/Kokybes_aprasas_galutinis.pdf</p> <p>Neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugų teikėjų paslaugų kokybės įsivertinimo anketa: http://www.upc.smm.lt/svietimas/dokumentai/Isivertinimo_anketa_galutine_2012.pdf</p>
Naujienlaiškis	EQAVET newsletter	Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos (EQAVET) sekretoriatas	<p>Šiame naujienlaiškyje rasite pagrindinius EQAVET sekretoriato apklausos apie EQAVET įgyvendinimą Europos šalyse rezultatus, straipsnį apie Briugės komunikato nuostatų kokybės užtikrinimo srityje įgyvendinimo pažangą, informaciją apie EQAVET metodinę medžiagą, EQAVET renginius bei veiklos programą 2013-2015 metams.</p> <p>El. adresas: http://eqavet.eu/Libraries/Newsletters/EN-EQAVET_NEWSLETTER_Issue_06.sflb.ashx</p> <p>Naujienlaiškio santrauka lietuvių kalba: http://eqavet.eu/Libraries/Newsletters/EQAVET_Newsletter_Summary_6_LT_final.sflb.ashx</p>
Europos Komisijos komunikatas	Veiksmų planas „Verslumas 2020“. Verslumo dvasios atkūrimas Europoje	Europos Komisija	<p>Šis veiksmų planas yra bendrų ryžtingų veiksmų planas siekiant atskleisti Europos verslo potencialą, pašalinti esamas kliūtis ir iš esmės pakeisti verslumo kultūrą Europoje. Jo tikslas – palengvinti naujų įmonių steigimą ir sukurti daug palankesnę aplinką, kurioje esami verslininkai galėtų klestėti ir augti. Viena iš jame siūlomų neatidėliotinių veiksmų sričių: - verslumo ugdymas ir mokymas, siekiant remti ekonomikos augimą ir verslo kūrimą.</p> <p>El. adresas: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0795:FIN:LT:PDF</p>

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/EN/news.aspx
VETAAlert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika Informacija apie naujausius profesinio mokymo srities leidinius, ataskaitas, kitus dokumentus Europos šalyse	http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/201301_VETAAlert.pdf
Atnaujintas profesinio mokymo mokomosios literatūros sąrašas	http://www.kpmc.lt/Isstekliai/baze.html